ΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ «ΜΟΝΤ»

Τὸ κόστος τῆς ὑγείας καὶ τὰ «συστήματα»

ΑΚΡΙΒΗ Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Π.ΡΙΣΙ. Σὲ ὅλο τὸν Δυτικό [illegible] τὸ κόστος τῆς ὑγείας [illegible] συνεχῶς.

Τὰ «συστήματα» ὁποια κι ἂν [illegible] ἀπὸ τὸν πλη[illegible] μιᾶς ἰδιαίτερης ἰατρικῆ μετεχει[illegible] ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ἐ[illegible] κρίσεων καὶ ἀμφισβητήσεων.

Ἡ παρακάτω ἔρευνα, ποὺ δη[illegible]σεύτηκε στὴν ἐφημερίδα «Μόντ» μᾶς δίνει μιὰ ἰδέα γι' [illegible] τὰ συστήματα, ὅπως τὰ ἔ[illegible] τόσο τὸ κοινό, ὅσο καὶ [illegible] ὑγειονομικὸ προσωπικὸ καὶ [illegible] κυβερνητικὲς ἀρχὲς τῆς Ὁ[illegible]μοσπονδιακῆς Γερμανίας, τῆς [illegible] Βρεταννίας, τῆς Οὐγ[illegible]αρίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς [illegible]λλάδας.

Παρὰ τὶς διαφορὲς τῶν ἀντι[illegible]ψεων ἢ τῶν πολιτικῶν συστη[illegible]των, ποὺ ἀποτέλεσαν τὴ βά[illegible] ἐμπνευσής τους, προκαλεῖ κυ[illegible]λήξη ἡ διαπίστωση ὅτι ἡ αὔ[illegible]ση τῶν δαπανῶν ὑγείας, ἡ[illegible]ση παντοῦ σημαντικὴ καὶ τυ[illegible]ίαση καὶ ὅτι τὰ γενικὰ ἀποτε[illegible]έσματα, ἀπὸ ποσοτικὴ ἀποψη, [illegible]ῆς ἐλάττωσης τῆς θνησιμότητας καὶ τῆς αὔξησης τῆς ἐλπίδας [illegible]γ' ἀ ζωή, εἶναι τὰ ἴδια.

Οἱ ἰδανικὲς ὑγειονομικὲς δο[illegible]μὲς καὶ τὰ κονδύλια ποὺ ἀπαι[illegible]τοῦνται γιὰ τὴ λειτουργία τους, [illegible]ιτεῖζονται περισσότερο μὲ μιὰ [illegible]θικὴ καὶ προγραμματισμένη σκέ[illegible]ψη, παρὰ μὲ μιὰ πολιτικὴ προτι[illegible]ράσηση. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἠθι[illegible] σκέψη ὀργανώνει τοὺς δε[illegible]σμοὺς ἀνάμεσα στὰ συστήματα [illegible]ρόλισης, ἀσθενείας, κατανο[illegible] τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσι[illegible] ἐφαρμογῆς τῆς τεχνολογί[illegible] καὶ τοῦ καθερισμοῦ τῶν προ[illegible]τοτήτων.

ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

«Ἡ Δυτικογερμανικὴ ἰατρικὴ [illegible]ναι ἀπαίσια καὶ ἀκριβή». Αὐτὴ [illegible]αὐστάχλητη ἀπόφαση ἀπαγ[illegible]ήθηκε ἀπὸ ἕνα νεαρὸ Βερο[illegible]νέζο γιατρό, ἐκπρόσωπο των [illegible]ιεκπτυγμένων συναδέλφων [illegible] ποὺ, πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια, [illegible] πρώτη φορά. Ὕστερα ἀπὸ ἑ[illegible]ν αἰώνα περίπου συγκλόνισαν [illegible] συνέδριο τοῦ ἰατρικοῦ συλλό[illegible]γου τῆς Ὁμοσπονδίας ἀπαγορεύ[illegible]νας στοὺς ἐκπροσώπους τῆς [illegible]ίας καὶ τοῦ δικαίου», να μι[illegible]ῶν στὸ ὄνομα ὅλου τοῦ ἰατρι[illegible]οῦ σώματος.

Ἡ γνώμη τῆς ὁμοσπονδιακῆς [illegible]ουργοῦ νεότητος οἰκογένειας, [illegible] ὑγείας Κατερίνας Φόκε, [illegible]ίν διαφέρει καθόλου, παρὰ τὸ [illegible]γνωνιῶδες ὅτι ἐκφράζεται μὲ μιὰ [illegible]ιὸ μετριοπαθῆ γλῶσσα: «Παρα[illegible]δεχόμαστε ὅτι στὴν Ὁμοσπονδι[illegible]κὴ Γερμανία οἱ δαπάνες καὶ τὰ ἀποτελέσματα (τοῦ συστήμα[illegible]τος ὑγείας) δὲν βρίσκονται σὲ [illegible] πολὺ εὐνοϊκὴ σχέση, ἀκόμη καὶ [illegible] σύγκριση μὲ τὴν διεθνῆ κα[illegible]τάσταση. Καὶ, πραγματικά, τὸ δυτικογερμανικὸ ἰατρικὸ σύστη[illegible] [illegible]ρίνεται ἀπ' ὅλες τὶς πλει[illegible]ρές ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς, τὰ ταμεῖα ἀσφάλισης τῆς ὑγείας, τὶς νοσοκομεῖα, στὴν ὁμοσπονδιακὴ κυβέρνηση.

Μόνον οἱ ἐπίσημες ὀργανώσεις τῶν γιατρῶν φαίνεται νὰ διατηροῦν τὴν «καλή τους συνείδηση», ἰσχυρίζονται πὼς «τὸ τωρινὸ σύστημα εἶναι τὸ καλύτερο, τὸ καλύτερα προσαρμοσμένο στὶς ἀνάγκες καὶ τὸ πιὸ οἰκονομικὸ σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο». Καὶ ὅμως οἱ ἀριθμοὶ δὲν τοὺς δικαιώνουν. Οἱ δαπάνες τῶν ταμείων ἔχουν περάσει τὰ 23 δισεκατομμύρια μάρκα τὸ 69 καὶ πάνω ἀπὸ 40 δισεκατομμύρια τὸ 1974. Τὸ 1975 σημείωσαν κι' ἄλλη αὔξηση, γύρω στὰ 10 δισεκατομμύρια ἐπὶ πλέον. Γιὰ τὸ 1978, οἱ προβλέψεις τῶν ἐμπειρογνωμόνων κυμαίνονται μεταξὺ 83 καὶ 90 δισεκατομ. μάρκων. Οἱ εἰσφορὲς ποὺ πληρώνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τὸν μισθωτὸ ἀντιπροσωπεύουν κατὰ μέσον ὅρο τὸ 10% τῶν μικρῶν ἀποδοχῶν. Τὰ ταμεῖα ἐξισορροποῦν τὸν προϋπολογισμό τους αὐξάνοντας τακτικὰ τὸ ποσοστὸ τῶν εἰσφορῶν. Μετὰ ἀπὸ τὸ 1955, τὸ κόστος ζωῆς ἀνέβηκε κατὰ 50% στὴν Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία, τὸ κόστος ὑγείας, ὅμως, πάνω ἀπὸ 200%. Ἐὰν ἡ πρόοδος τῶν δαπανῶν συνεχισθῆ μὲ τὸν ἴδιο ρυθμό, οἱ εἰδικοὶ ὑπολόγισαν ὅτι τὸ 2000 ὅλο τὸ μισόδο θὰ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὴν εἰσφορὰ γιὰ τὴν ἀσφάλεια ὑγείας. «Τότε, θὰ εἴμαστε ἄλοι ὑγεῖς, ἀλλὰ θὰ πεθαίνουμε ἀπὸ πείνα» λέει μὲ εἰρωνεία ὁ διευθυντὴς τοῦ ἱδρύματος κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων τῆς Φραγκφούρτης.

Τὰ κριτήρια τῆς ὑγείας εἶναι δύσκολα νὰ καθορισθοῦν καὶ κυρίως νὰ ἐκτιμηθοῦν ποσοτικά. Μερικοὶ ἀριθμοὶ μᾶς κάνουν νὰ εἴμαστε ἀπαισιόδοξοι ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀποτελεσματικότητα τοῦ δυτικογερμανικοῦ συστήματος ὑγείας: ἡ παιδικὴ θνησιμότητα εἶναι 23% καὶ ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία τοποθετεῖται στὴ 12η σειρά, τῆς Εὐρώπης. Ἡ βρεφικὴ θνησιμότητα εἶναι 51, 6% στὶς 100.000 νεογέννητων, ἐναντι 43% στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία, 24,7% στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, 10% στὴν Σουηδία καὶ 8,5% στὴν Δανία. Βε[illegible] οἱ θέσεις ὅρισι κρύ[illegible] μεγάλες διαφορές. Οἱ Γερμανοὶ δὲν εἶναι ἴσοι ὑπηρεστα στὴν ἀρρώστια καὶ στὸν θάνατο. Στὸ Δυτικὸ Βερολίνο γιὰ παράδειγμα, ἡ παιδικὴ θνησιμότητα εἶναι 32,9% στὶς ἐργατικὲς συνοικίες καὶ 17,10% στὰ προάστια τοῦ Ζέλεντορφ. Ἐνῶ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐυιάτων ἀπὸ ἔμφραγμα τοῦ μυοκαρδίου ἐλαττώνεται, στὴν Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία ἐξακολουθεῖ νὰ αὐξάνεται.

ΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ

Τὸ σύστημα τῆς δυτικογερμανικῆς ὑγείας περιλαμβάνει: 3.505 νοσοκομεῖα ποὺ περιλαμβάνουν 707.000 κρεβάτια, ἀπασχολοῦν περίπου 55.000 γιατροὺς, 500.000 διοικητικοὺς ὑ[illegible] μαλλιάδες [illegible] νοσοκόμες, κα[illegible] βοηθοῦν περίπου 10 ἑκατομμύρια ἀσθενεῖς τὸ χρόνο. Τὰ ἰδιωτικὰ νοσοκομεῖα εἶναι δη[illegible]μοσία ἢ χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ ἀναγνωρισμένα ἱδρύματα κοινῆς ὠφελείας, ὅπως τὶς ἐκκλησίες. Μόνον ἕνα 5% εἶναι ἰδιωτικά.

52.000 «γιατροὺς ταμείου», παθολόγους καὶ εἰδικευμένους καὶ 31.000 ὀδοντίατρους. Σύμφωνα μὲ τὸ «αὐτοκρατορικὸ διάταγμα γιὰ τὴν ἀσφάλιση ὑγείας» ποὺ τροποποιήθηκε τὸ 1955 οἱ γιατροὶ αὐτοὶ ἔχουν τὸ μονοπώλιο τῆς θεραπείας τῶν κοινωνικὰ ἀσφαλισμένων. Οἱ ἀσθενεῖς πρέπει ὑποχρεωτικὰ νὰ παρουσιασθοῦν σ' αὐτοὺς πρὶν συμβουλευτοῦν ἕνα εἰδικὸ ἢ πρὶν μποῦν στὸ νοσοκομεῖο. Ὁ τίτλος «γιατρὸς ταμείου» εἶναι ἀπατηλός. Οἱ γιατροὶ αὐτοὶ εἶναι, στὴν πραγματικότητα, οἱ στυλοβάτες τῆς ἐλεύθερης ἰατρικῆς. Ὑπέγραψαν ἀπλούστατα μιὰ συμφωνία μὲ τὰ ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα γιὰ νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ θεραπεύουν τοὺς ἀσφαλισμένους. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τῶν ταμείων καὶ ἀπολαμβάνουν τὴν ἐπαγγελματική τους ἐλευθερία.

513 φαρμακευτικὰ ἐργαστήρια ποὺ παρουσιάζουν ἕνα ἐτήσιο κύκλο ἐργασιῶν 10 δισεκατομμυρίων μάρκων, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες δέκα μεγάλες ἑταιρίες ἀντιπροσωπεύουν τὸ 54% τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς φαρμάκων. Οἱ ἀναγνωρισμένοι φαρμακοποιοὶ εἶναι 23.000.

383 ἰατρεῖα ποὺ ἀπασχολοῦν 4.000 γιατροὺς (ἰατροὺς— συμβούλους, ἰατροὺς ἐπιχειρήσεων κλπ).

1.500 ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα ποὺ ὑπολογίζουν 57.000.000 ἀσφαλισμένους, δηλαδὴ τὸ 94% τοῦ πληθυσμοῦ στὰ ὁποῖα προσθέτουν τὶ καὶ 50 ἰδιωτικὲς ἀσφαλιστικὲς ἑταιρίες.

Κάθε ἀσφαλισμένος παίρνει ἀπὸ τὸ ταμεῖο του ἕνα βιβλιάριο, ἕνα καρνὲ μὲ τσὲκ ποὺ ὀνομάζεται —τσὲκ ἀσθενείας. —Μπορεῖ νὰ πάει στὸν γιατρὸ τῆς ἀρεσκείας του, μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι αὐτὸς θὰ εἶναι συμβεβλημένος μὲ τὸ ταμεῖο του. Ἡ μέση διάρκεια ἀναμονῆς ἔξω ἀπὸ τὸ ἰατρεῖο τοῦ παθολόγου εἶναι δύο ὧρες ἡ μέση διάρκεια ἐξέτασης 3 λεπτά. Ὁ ἀσθενὴς δὲν πληρώνει. Κόβει ἕνα τσὲκ ἀσθενείας στὸν γιατρό του ποὺ θὰ τὸ συμπληρώσει ἀνάλογα μὲ τὶς ἐξετάσεις ποὺ ἔκανε. Κάθε τρίμηνο τὰ ταμεῖα ἐφοδιαζουν τὰ τσὲκ καὶ πληρώνουν τοὺς γιατροὺς.

Ὁ ἀσφαλισμένος δὲν πληρώνει τὰ φάρμακα ποὺ τοῦ γράφει ὁ γιατρός. Στὸ φαρμακεῖο πληρώνει ἕνα συμβολικὸ ποσὸ ποὺ δὲν ξεπερνᾶ τὰ 2,5 μάρκα κατὰ συνταγή. Τὸ ἴδιο καὶ στὸ Νοσοκομεῖο ὁ ἀσφαλισμένος κόβει ἕνα τσὲκ ἀσθενείας. Ἀπλούστατα θὰ πληρώσει τὶς διαφορὲς ποὺ καλύπτει ἡ ἀσφάλισή του, ὅπως ὅταν ἐπιθυμεῖ νὰ μπεῖ στὴν δεύτερη κατηγορία (δίκλινο δωμάτιο, βελτιωμένη τροφή, τηλέφωνο κλπ).

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Η πολλαπλῆ σκλήρωση ἀντιμετωπίζεται

μὲ νέα μέθοδο στὴν Ἀγγλία

Γιατροὶ τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Νοσοκομείου τοῦ Σαουθάμπτον, στὴ νότιο Ἀγγλία, ἐπέτυχαν μία θεαματικὴ ὑποχώρηση μερικῶν ἀπὸ τὰ συμπτώματα τῆς πολλαπλῆς σκληρώσεως. Παρ' ὅλο ποὺ τὰ ἀποτελέσματα, ποὺ πέτυχαν δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν κατὰ κανένα τρόπο σὰν θεραπεία, ἀποτελοῦν μία σημαντικὴ εἴδηση γιατὶ ἡ πάθηση αὐτὴ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ποὺ μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει σὲ προοδευτικὴ μείωση τῆς ὁράσεως, τῆς ὁμιλίας καὶ τῆς κινήσεως θεραπεύεται δύσκολα καὶ συχνὰ εἶναι ἀνίατη, μολονότι μερικὲς φορὲς μένει στάσιμη καὶ μπορεῖ νὰ παρουσιάση ὑποχώρηση τῶν συμπτωμάτων.

Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ δυσάρεστα σύμπτώματα ποὺ παρουσιάζονται μερικὲς φορὲς στὴν πολλαπλῆ σκλήρωση εἶναι ἡ ἀκράτεια, καὶ ὀφείλεται στὴν ἀπώλεια τῆς αἰσθήσεως τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματος. Ὁ δρ. Λέων Ἴλλις, σύμβουλος νευρολόγου τοῦ Πανεπιστημιακοῦ νοσοκομείου, θεραπεύει τὴν ἀκράτεια μὲ ἠλεκτρικὰ ἐρεθίσματα, κατευθεῖαν στὴ σπονδυλικὴ στήλη. Ἡ μέθοδος ποὺ χρησιμοποιεῖ εἶναι ἡ ἀκόλουθη: περνᾶ μία λεπτὴ κοίλη βελόνα μέσα ἀπὸ τὸ δέρμα τῆς πλάτης καὶ τὴν εἰσάγει ἀνάμεσα σὲ δύο σπονδύλους, στὸ διάστημα γύρω ἀπὸ τὴν σπονδυλικὴ στήλη, ὄχι στὴν ἴδια τὴν σπονδυλικὴ στήλη. Ὕστερα περνᾶ μέσω τῆς βελόνας δύο πολὺ λεπτὰ εὔκαμπτα καλώδια ἠλεκτρόδια, κοντὰ στὴ σπονδυλικὴ στήλη. Ὅταν τὰ βάλει στὶς σωστὲς θέσεις τραβᾶ τὴ βελόνα ἀφήνοντας τὰ ἠλεκτρόδια, τὰ ὁποῖα συνδέει μὲ τὴν συσκευὴ διεγέρσεως. Τὸ τελικὸ σχέδιο εἶναι ν' ἀντικατασταθῆ αὐτὴ ἡ προσωρινὴ ἐμφύτευση, μὲ ἠλεκτρόδια, τὰ ὁποῖα θὰ ἐμφυτευθοῦν χωρὶς πόνο καὶ ἡμιμόνιμα στοὺς σπονδύλους, ὅπως ἀκριβῶς οἱ ἠλεκτρικοὶ βηματοδότες ἐμφυτεύονται σήμερα στὰ σώματα καρδιοπαθῶν.

Μέσα σὲ λίγες ὧρες τὸ ἐρέθισμα εἶχε κάποια εὐεργετικὴ ἐπίδραση ὅσον ἀφορᾶ τὸν ἔλεγχο τῆς κύστεως καὶ τὴν αἴσθηση τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματος. Οἱ πρῶτοι δύο ἀσθενεῖς δὲν εἶχαν αὐτὴ τὴν αἴσθηση καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς κύστης τους δύο περίπου χρόνια. Μέσα σὲ λίγες ἑβδομάδες ἀνακτήσανε καὶ τὰ δύο καὶ οὐροῦσαν τελείως φυσιολογικά. Μία ἀσθενὴς μποροῦσε νὰ κάνη λίγα μόνο βήματα μὲ βοήθεια, γιατὶ τὰ πόδια της εἶχαν γίνει πολὺ σπαστικά. Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου τῶν ἠλεκτρικῶν ἐρεθισμάτων, ἄρχισε νὰ περπατᾶ λίγο μόνη της. Ἕνας ἄλλος ἀσθενὴς ὁ ὁποῖος εἶχε πάθει ἀνικανότητα καὶ ἀκράτεια ἀνέκτησε τὴ σεξουαλική του λειτουργία, καὶ ἄρχισε νὰ οὐρῆ καὶ νὰ ἐνεργῆται κανονικά. Ἕως τώρα ἡ νέα αὐτὴ μέθοδος θεραπείας ἐφαρμόσθηκε μόνο γιὰ μικρὰ διαστήματα, δηλ. γιὰ δέκα ἡμέρες συνεχῶς καὶ ἐπαναλαμβανόταν κατὰ διαλείμματα. Ἡ αἴσθηση τῆς κύστεως διατηρήθηκε φυσιολογικὴ ἐνῶ ὁ ἔλεγχος τῶν μελῶν ἄρχισε νὰ μειώνεται μερικὲς φορὲς μετὰ τὴ διακοπὴ τῆς θεραπείας.

Ὁ δρ. Ἴλλις καὶ οἱ συνάδελφοί του ἀνυπομονοῦν νὰ ἐξετάσουν τὰ πιθανὰ εὐεργετήματα ποὺ ἔχει ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου αὐτῆς σὲ ἄτομα ποὺ ἔχουν πάθει μερικὴ παραπληγία — ποὺ ἔχουν χάσει δηλαδὴ κάπως τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν αἴσθηση τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματός τους ἀπὸ βλάβη τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Γιατὶ ὅμως ἡ μέθοδος αὐτὴ ἔχει εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα; Εἶναι γνωστὴ ὅτι ὕστερα ἀπὸ μία βλάβη, ἡ σπονδυλικὴ στήλη ἀντιδρᾶ ἀναπτύσσοντας, ὅσο εἶναι δυνατό, ἄλλες νευρικὲς διόδους ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ κατεστράφηκαν ἢ ἀποφράχθηκαν. Ἴσως τὰ ἠλεκτρικὰ ἐρεθίσματα νὰ βοηθοῦν στὸν σχηματισμὸ περισσοτέρων ἀπὸ αὐτὲς τὶς διόδους, κυρίως γιὰ ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ αἰσθητήριες καὶ κινητικὲς διόδοι ποὺ καταστράφηκαν ἢ ἔπαθαν βλάβη ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια. Μιὰ ἄλλη πιθανότητα εἶναι ὅτι τὰ ἠλεκτρικὰ ἐρεθίσματα συντελοῦν στὸ νὰ διοχετεύωνται περισσότερα μηνύματα μέσω τῶν νέων διόδων ποὺ ὑπάρχουν.

Ὅπειος ὅμως καὶ ἂν εἶναι ὁ τρόπος ποὺ ἐπενεργεῖ ἡ μέθοδος αὐτὴ γεγονὸς εἶναι ὅτι μπορεῖ νὰ φέρη μεγάλη ἀνακούφιση σὲ πολλοὺς ἀνθρώπους ποὺ πάσχουν καὶ νὰ τοὺς βοηθήση νὰ ὑποφέρουν τὴν ἀρρώστειά τους, εὐκολώτερα. Καὶ ἐὰν χρησιμοποιηθῆ σὲ ἄτομα ποὺ δὲν πάσχουν ἀπὸ πάθηση ποὺ ἐξελίσσεται προοδευτικὰ ἀλλὰ ἀπὸ μόνιμη βλάβη τῆς σπονδυλικῆς στήλης, μπορεῖ ἴσως νὰ φέρει μία συνεχῆ βελτίωση τῶν συμπτωμάτων. Τὰ ἠλεκτρικὰ ἐρεθίσματα τῆς σπονδυλικῆς στήλης, χρησιμοποιεῖ ἐπίσης τελευταῖα, σὰν μέσο ἀνακουφίσεως δυνατῶν πόνων ὁ καθηγητὴς Πάτ Οὐόλ τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Κολλεγίου τοῦ Λονδίνου. Τὰ ἠλεκτρικὰ ἐρεθίσματα τῆς σπονδυλικῆς στήλης εἶναι φανερὸ ὅτι ἔχουν μεγάλες δυνατότητες σὰν μέσο θεραπείας σὲ διαφόρους τομεῖς

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
ΦΟΡΤΗΓΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ
ΕΤΟΙΜΟΠΑΡΑΔΟΤΑ

ΜΑΝ	22304
»	16200
»	7136
ΣΚΑΝΙΑ	110
ΜΠΟΥΖΙΝΑΚ	22240
»	16240
ΜΕΡΣΕΝΤΕΣ	19320
»	16240
»	1619
»	1313
»	1113
»	913
»	811
»	808
»	608

Σασὶ καὶ κλοῦβες
Πληροφορίαι: Ἕλληνος Στρατιώτου 36
Τηλέφωνα:
422-136 καὶ 426-815

Ανατόλια
ΜΟΔΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΝ, ΦΥΛΑΞΙΝ, ΕΠΙΣΚΕΥΗΝ ΧΑΛΙΩΝ, ΦΛΟΚΑΤΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΜΑΣ
Εἰδικευμένον προσωπικὸν. Ἐγγύησις τῶν χαλιῶν σας.
ΠΡΟΣΙΤΗ ΤΙΜΗ
ΑΜΕΣΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΤΗΛ. 270-462
Ανατόλια
ΜΑΙΖΩΝΟΣ-ΓΟΥΝΑΡΗ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΔΡΙΚΑ
Κοστούμια
Μοντιμόμερυ
Τζάμετ
Πλεκτά
Ὑπουάμισα
Καὶ ὅ,τι θελήση ὁ ἄνδρας
σὲ τιμὲς καταπληκτικὲς ἀπὸ σήμερα
Ἐπισκεφθῆτε μας
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 251
γιὰ νὰ πεισθῆτε

Κλειδιὰ
κλειδωνιὲς
λουκέτα
Ἐὰν κλειδωθῆκατε ἔξω, ἐὰν χάσατε τὸ κλειδί σας ἐὰν χάλασε ἡ κλειδαριά σας, τηλεφωνῆστε μας νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν στὰ τηλέφωνα:
275-006 & 271-443
Κατασκευὴ κλειδιῶν σὲ 2 λεπτά
ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ
ΚΛΕΙΘΡΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
μὲ τὴν μεγαλυτέραν συλλογὴν κλειδιῶν. Κατασκευάζονται κλειδιὰ μέσα σὲ ἕνα λεπτὸ μὲ εἰδικὰ ἠλεκτρονικὰ αὐτόματα μηχανήματα νεωτάτου τύπου ἀπολύτου ἀκριβείας
Βαφαί — Στιλβώσεις ὑποδημάτων — τσαντῶν μὲ εὐρωπαϊκὰ βερνικοχρώματα τελείως ἀνεξίτηλα
ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ — ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 13
(Κάτω μέρος πλατείας Ὄλγας) τηλ. 275-006

ΦΩΤΟ ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
aptiv 1931
κλισσε δι'ολας τας εκτυπωσεις
εφημεριδων · περιοδικων
βιβλιων · διαφιμησεων · αφισσων
κλπ εντυπων
πολυχρωμα · μονοχρωμα
ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 47Α ΤΗΛ.276.203 ΠΑΤΡΑΙ

ΤΟ «ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ»

ΘΑ ΠΑΙΞΗ ΣΑΙΞΠΗΡ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΩΔΕΙΟ

Τὸ «Καλλιτεχνικὸ Ἐργαστήρι» θα παρουσιάση στὸ Ἀρχαῖο Ὠδεῖο τὸ ἔργο τοῦ Σαίξπηρ «Ὄνειρο Καλοκαιρινῆς Νύχτας» τὶς 22, 25, 28 καὶ 29 Μαΐου. Στὴ φωτογραφία μιὰ σκηνὴ ἀπὸ δοκιμὴ τοῦ ἔργου

Τὰ ἐκλεκτὰ βιβλία εἶναι οἱ καλύτεροι διδάσκαλοι καὶ πιστότεροι φίλοι μας

Ὑπὸ τοῦ διδασκάλου κ. ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΠΑΝΟΥ

«Σπίτι χωρὶς βιβλία εἶναι σῶμα χωρὶς ψυχὴ καὶ δωμάτιο χωρὶς παράθυρο» λέγει ὁ Κικέρων. «Τὰ καλὰ βιβλία εἶναι γιὰ τοὺς νέους ὅ,τι ὁ ἥλιος καὶ ἡδροσερὴ βροχὴ γιὰ τοὺς σπόρους ποὺ εἶναι θαμμένοι!». Στὶς εἰκονογραφημένες σελίδες του, συσσωρεύονται σὰν πολύτιμος θησαυρὸς οἱ καλύτερες ἀνδρώπινες σκέψεις. Χρειάσθηκαν χιλιάδες χρόνια γιὰ νὰ ἐφευρεθοῦν τὰ βιβλία, πολλὴ ἐργασία, πολλὲς πικρίες καὶ θυσίες καὶ πρὸ πάντων ὅμως τὸ ἐφευρετικὸ μυαλὸ τοῦ Γουτεμβέργιου.

Μὲ τὰ βιβλία μαθαίνομε τόσο χρήσιμα πράγματα. Σκερπίζεται παντοῦ ἡ μόρφωση καὶ φθανει καὶ σ' αὐτὴ τὴν καλύβα τοῦ χωρικοῦ. Ἐνῶ ἡ ἀμάθεια ὑποχωρεῖ σιγὰ—σιγὰ καὶ μαζί της οἱ προλήψεις καὶ οἱ κακίες.

Μὲ τὴ μόρφωση οἱ ἄνθρωποι ἀπεκτοῦν καλύτερους τρόπους, γίνονται εὐγενέστεροι. Αὐξάνει ἡ πρόοδος, τὰ ἐγκλήματα ἐλαττώνονται καὶ ἡ Ἀγάπη τοῦ Εὐαγγελίου ριζώνει εὐκολώτερα καὶ περισσότερο στὶς καρδιες τῶν ἀνθρώπων. Χάρις στὰ βιβλία γνωρίζομε ὅλη τὴν ἱστορία ὅλους τοὺς σοφούς, ὅλους τοὺς ἐπιστήμονας, ὅλους τοὺς σπουδαίους ἄνδρες ὅλον τὸν κόσμο. Χάρις στὰ βιβλία ταξιδεύομε μὲ πολὺ μικρὴ δαπάνη σὲ ὅλο τὸν κόσμο χωρὶς νὰ μετακινοῦμεθα. Γνωρίζομε τὰ προϊόντα τῆς γῆς καὶ τῆς βιομηχανίας, τὶς φυσικὲς καλλονὲς, τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν πρόοδο κάθε χώρας. Ὁ Γουτεμβέργιος προσέφερε πράγματι μιὰ πολύτιμη καὶ ἀνεκτίμητη ὑπηρεσία στὸν κόσμο.

Σήμερα ὅλοι μποροῦν νὰ ἀπεκτήσουν βιβλία πλούσιοι καὶ πτωχοί. Πρέπει ὅμως νὰ προσέχωμε τὶ εἴδους βιβλία διαβάζομε, διότι ὑπάρχουν βιβλία ποὺ δίνουν ἐργασία στοὺς δικαστὲς καὶ γίνονται ἀφορμὴ θρήνων καὶ δακρύων γιὰ τὶς μητέρες.

Τὰ ἐκλεκτὰ βιβλία εἶναι γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος ὅ,τι ἡ μνήμη γιὰ τὸ ἄτομο. Γιατὶ περιέχουν τὴν ἱστορία τῆς φυλῆς μας τὶς ἀνακαλύψεις ποὺ ἐκάναμε, τὶς συσσωρευμένες γνώσεις καὶ τὴν πεῖρα τῶν αἰώνων. Μᾶς παρουσιάζουν τὰ θαύματα καὶ τὶς καλλονὲς τῆς φύσεως, μᾶς βοηθοῦν στὶς δυσκολίες μας, μᾶς παρηγοροῦν στὶς ὧρες τῶν θλίψεων καὶ τῶν βασάνων μας. Ἀκόμη τὰ βιβλία μετατρέπουν τὶς ὧρες τῆς ἀνίας μας σὲ στιγμὲς τέρψεων καὶ εὐχαριστήσεων, μᾶς γεμίζουν μὲ καλὲς καὶ ὡραῖες σκέψεις, ἀποθηκεύουν στὸ μυαλό μας ὑψηλόφρονες ἰδέες καὶ ἔτσι μᾶς ὑψώνουν ὑπεράνω τῶν ἑαυτῶν μας καὶ τῶν ἄλλων.

Ἐκλεκτὰ βιβλία εἶναι οἱ καλύτεροι φίλοι μας γιὰ πολλοὺς λόγους σὰν κυριώτεροι τῶν ὁποίων μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν: 1) Ὅτι εἶναι εὔκολο νὰ διαλέξουμε ἐκεῖνα ποὺ μᾶς ἀρέσουν. 2) Ὅτι μποροῦμε νὰ τὰ ἔχουμε στὴ διάθεσή μας ὁποιαδήποτε στιγμὴ τὰ θελήσουμε καὶ νὰ τ' ἀφήσουμε ὅταν νομίσουμε ὅτι μᾶς ἐνοχλοῦν. 3) Ὅτι εἶναι πολύτιμοι βοηθοί μας στὶς ὧρες τῆς σχολῆς, τῆς ἀνίας, τῆς λύπης, τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ὀρέξεως γιὰ μάθηση. 4) Γιατὶ μᾶς δίνουν ἀκριβεῖς καὶ χρήσιμες πληροφορίες, μᾶς λύνουν τὶς ἀπορίες μας, μᾶς διδάσκουν καὶ μᾶς διαφωτίζουν γιὰ ὅλα τὰ πράγματα. Καὶ τέλος 5) γιατὶ μ' αὐτὰ μπορεῖ νὰ βρεθοῦμε, χωρὶς νὰ μετακινηθοῦμε ἀπὸ τὶς θέσεις μας μακρυὰ σὲ ξένες χῶρες, νὰ ἐπιστρέψουμε στὸ παρελθὸν καὶ νὰ ζήσουμε νοερὰ τὸ βίο ἄλλων ἐποχῶν, ἀνθρώπων καὶ λαῶν. Ἀκόμα μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ μελετήσουμε τὴ φύση, νὰ εὐθυμήσουμε μὲ διασκεδαστικὲς ἱστορίες, νὰ συγκινηθοῦμε ἀπὸ τὰ δράματα τῆς ζωῆς καὶ νὰ μεταφερθοῦμε σ' ἀνώτερες σφαῖρες, παρακολουθῶντας τὰ δημιουργήματα τῆς ἀνθρώπινης σκέψεως μέσα στοὺς αἰῶνες.

Ὁ ἐπιφανὴς Ἄγγλος ἱστορικὸς Μακώλαιη λέγει: «Θὰ προτιμοῦσα νὰ εἶμαι ἕνας πτωχὸς ἄνθρωπος καὶ νὰ ζῶ σ' ἕνα ὑπερῶον μὲ πολλὰ βιβλία, παρὰ ὁ μεγαλύτερος καὶ ἰσχυρότερος βασιλιὰς ποὺ ἔζησε ποτὲ στὸν κόσμο ὑπὸ τὸν